

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.
0030 Oslo

Vår referanse
17/01106-2

Dato
29. november 2017

Høringsuttalelse til NOU 2017:12 SVIKT OG SVIK

Den norske tannlegeforening (NTF) er svært engasjert i tematikken som tas opp i utredningen og vi har vært involvert i arbeidet ved å ha et møte med utvalgets sekretariat. Det er beklagelig at vi ikke er på høringslisten, men vi ønsker med dette allikevel å komme med innspill til utredningen.

NTF vil først understreke viktighetene av denne utredningen og vi er glade for at tannhelse og tannhelsetjenesten er inkludert flere steder. Tannhelsetjenesten er i en unik situasjon fordi vi møter alle barn og unge regelmessig, og vi kan derfor være en viktig bidragsyter i arbeidet med å oppdage omsorgssvikt og andre typer overgrep på et tidlig tidspunkt, og å hjelpe dem som utsettes for dette. God tannhelse er svært viktig for den fysiske og psykiske helsen.

NTF stiller seg bak utvalgets vurderinger om at kunnskap og kompetanse må danne grunnlaget for vurderinger og tiltak i tjenestene og at godt samarbeid og samordning mellom de ulike tjenestene er svært viktig. NTF støtter også utvalgets konklusjoner når de sier at det spesielt i helsetjenestene råder usikkerhet når det gjelder tolkning og praktiske anvendelse av reglene om taushetsplikt, opplysningsplikt, opplysningsrett og avvergeplikt. Her er det viktig med et klart regelverk som ikke legger hindringer for godt samarbeid samt god kunnskap og kompetanse om lovverket ute i tjenestene. Manglende samarbeid og samhandling mellom tjenestene kan føre til at viktig og nødvendig informasjon går tapt. NTF vil her understreke viktighetene av gode samarbeidsavtaler ved samarbeid på tvers av tjenester. Ulike forvaltningsnivå skal ikke være et hinder for samarbeid og samordning. Det er for eksempel viktig at statens barnehus har avtaler som sikrer tannlegefaglig kompetanse.

Utvalget påpeker viktigheten av kunnskap og kompetanse på dette området og påpeker at tematikken er tatt inn i tannlegenes grunnutdanning. Tematikken er også en del av tannpleiernes utdanning. Det er svært positivt. NTF stiller seg bak utvalgets ønske om at rammeplaner for relevante utdanninger bør inneholde flere klare kunnskapsmål som sikrer at studentene lærer om vold mot barn, samarbeid med andre tjenester, relevant lovgrunnlag, opplysnings- og avvergeplikt samt sikkerhetsarbeid. Det bør også være sammenheng i hva studenter lærer på de ulike utdanningene. Alle yrkesutøvere som kommer i kontakt med barn bør få en basiskunnskap fra grunnutdanningen slik at de er i stand til å hjelpe barn som trenger det.

Når det gjelder utdanningsinstitusjoner som tilbyr utdanning innen medisin, psykologi og tannhelse inkludert tannpleie, mener utvalget at det bør legges til rette for at studentene får gode kunnskaper om vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt. Dette gjøres i stor grad ved alle de odontologiske læresteder i dag, samtidig som tematikken er inkludert med eget kapittel i ny internasjonal lærebok i barnetannpleie (Koch, G. P., S. Espelid, I. Haubek, D. (2017). Pediatric Dentistry A Clinical Approach (Vol. 3): Wiley Blackwell). Dette er pensum for alle under master- og bachelor program i odontologi i Norge.

NTF vil påpeke at foreningen har innført obligatorisk etterutdanning for sine medlemmer. Vi merker oss at legeforeningen tilbyr e-læringskurs for fastleger om vold i nære relasjoner. Dette er en type kurs det også er svært aktuelt for NTF å tilby.

NTF vil understreke viktigheten av at det nå finnes fagprosedyrer for tannhelsetjenestens avdekking av vold mot barn. Her har foreningen en viktig rolle i å formidle disse ut til tannhelsepersonell.

Det har også vært på høring en ny nasjonal retningslinje for tannhelsetjenesten der det er en tydeligere anbefaling om hva som skal gjøres i tilfeller der pasienter ikke møter eller man blir faktisk, faglig og juridisk bekymret for at et barn/ungdom er utsatt for barnemishandling.

I høringsutkastet står det for eksempel at tannlegen bør ta personlig kontakt med foresatte og/eller pasienten dersom barnet ikke møter til avtalt time. Videre står det at utsatthet for vold og overgrep kan være en årsak til at pasienten ikke møter til time, og at det bør vurderes å sende en bekymringsmelding til barneverntjenesten og eventuelt politiet hvis det mistenkes at barnet/ungdommen er utsatt for vold/omsorgssvikt, men også dersom pasienten ikke møter opp til tross for at man har tatt kontakt eller på andre måter forsøkt å få pasienten til å komme. NTF er positive til denne anbefalingen.

Hvis det blir aktuelt med et regionalt miljø eller senter med vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt mot barn som avgrensning og tema vil NTF påpeke viktigheten av at tannhelsetjenesten også kan nyttiggjøre seg av et slikt ressurscenter og hente kunnskap og kompetanse der.

NTF ser også viktigheten av tverrfaglige konsultasjonsteam som tjenestepersoner kan benytte for å få råd i anonymiserte saker.

Utvalget mener dessuten at det er viktig at man legger til rette for samarbeid ved å bruke de virkemidlene man har på e-helseområdet. Bedre digitale tjenester og løsninger kan gjøre helsepersonell bedre i stand til å avdekke vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt. NTF støtter dette og mener at det bør legges til rette for digital samhandling mellom de ulike tjenestene. Her må også tannhelsetjenesten inkluderes.

Med vennlig hilsen

Den norske tannlegeforening

Camilla Hansen Steinum

President

Den norske tannlegeforening